

	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ FORMLARI		Doküman No	KTMU-FR-FBE-19
			İlk Yayın Tarihi	01/11/2014
			Revizyon No	00
	Doküman Adı	TEZ ÖNERİSİ HAZIRLAMA FORMU	Revizyon Tarihi	-
			Sayfa No	2/8

Tarih: / /201

Anabilim/Bilim Dalı						
Program Adı						
Program Türü	☐ Yüksek Lisans			☐ Doktora		
Dönemi	☐ II	☐ III	☐ IV	☐ V	☐ VI	☐ VII
Öğrenci Adı Soyadı						
Danışman Öğretim Üyesi						
Ortak Danışman Öğretim Üyesi						
Tez İzleme Komitesi Üyeleri (Doktora Tez Önerilerinde/ Danışman hariç)						

Tez Adı	Kırgızca	
	Türkçe	
	İngilizce	
	Rusça	
Özet	Bu bölümde tez tez önerisinin temel bölümlerinin bir özeti verilmelidir. Tezin amacı, yöntem/veri toplama teknikleri, beklenen sonuçlar ve çalışma planı tanımlanmalıdır.	
Anahtar Kelimeler	Özet ile aynı sayfada, tez önerisi ile ilgili en fazla beş anahtar kelime verilmelidir.	

1. Tezin konusu ile ilgili genel bilgiler
2. Problem
3. Tezin Amacı
4. Tezin Önemi/ Beklenen Yararlar
5. Kapsam ve Sınırlılıklar
6. Hipotezler ve Varsayımlar

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

7. Yöntemi
7.1. Kavramsal Çerçeve/Araştırma Modeli
7.2.Evren ve Örneklem

7.3. Veriler ve Toplanması
7.4. Verilerin Analizi (Verilerin çözümü ve yorumlanması)
8. Çalışma Planı/Takvimi
9. Kaynaklar
10. Ekleri
11. Diğer (Tezin yapılabilmesi için gerekli Etik Kurul veya resmi izinlerine ilişkin açıklama)

Bu tez önerisi, KTMÜ FBE Yüksek Lisans / Doktora Tezi Yazım ve Basım Yönergesi ve Tez Önerisi Hazırlama Kılavuzunda belirtilen ilkelere uygun olarak hazırlanmıştır.	
İmza Öğrencinin Adı ve Soyadı / /201	İmza Danışmanın Adı ve Soyadı / /201

Not: Yukarıdaki Tez Öneri Formunu Lütfen Aşağıda Verilen Tez Önerisi Hazırlama Kılavuzuna Uygun Olarak Hazırlayınız.

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

TEZ ÖNERİSİ HAZIRLAMA KLAVUZU

FEN Bilimleri Enstitüsü'nde Yüksek Lisans ve Doktora tezi hazırlama aşamasına gelen öğrencilerin, araştırmaya başlamadan önce Tez Önerisi hazırlamaları zorunludur. Hazırlanacak bu öneri ile araştırmacı tezin konusunu, amacını, önemini, çalışma yöntemini, çalışma planı ve takvimini belirleyecek ve bu öneriye göre hareket ederek tez çalışmasını sistematik ve disiplinli bir şekilde gerçekleştirme imkanı elde edecektir. İyi hazırlanmış bir tez önerisi, araştırmacının neyi, neden, nasıl, ne kadar sürede yapacağı sorularına yanıt niteliğinde olduğu için araştırmanın en zor kısmının tamamlanması anlamına gelmektedir.

Yüksel Lisans öğrencileri, tez önerilerini, ders yükünü tamamlayacakları yarıyılın sonuna kadar danışmanlarının gözetiminde hazırladıkları tez önerilerini bağlı buldukları anabilim dalı akademik kurulunda görüşüldükten sonra Enstitüye ulaştırılmak üzere anabilim dalı başkanlıklarına teslim ederler.

Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenciler ise, yeterlik sınav tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapacakları araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerilerini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunmak üzere ilgili anabilim dallarına teslim ederler. Doktora öğrencileri ayrıca, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu da sözlü savunma sınavı tarihinden en az yedi gün önce danışmanına ve komite üyelerine vermek zorundadırlar.

Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, ilgili olduğu konuda bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme veya bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Hazırlanacak bir tez önerisinde bulunması gerekli bölümler ve içerikleri aşağıda sıralanmıştır.

TEZ ÖNERİSİNDE BULUNMASI GEREKLİ BÖLÜMLER VE İÇERİKLERİ

1. TEZİN ADI

Tezin adı, tezin konusu ile uyumlu, net ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmiş bir ad olmalıdır. Tezin adı, olabildiğince kısa olmalı, 15 kelimedenden fazla olmamasına dikkat edilmelidir. Çok uzun, anlaşılması güç ve çok genel tez adlarından kaçınılmalı, gerekirse alt başlık konulmalıdır. Araştırma ilerledikçe, tezin adında, esası değiştirmeyecek şekilde değişiklikler yapılabileceği unutulmamalıdır.

2.Konusu

Burada, hangi konunun araştırılacağı açıkça belirtilmelidir. Tez konusunun mevcut bilimsel çalışmalardaki yeri açıkça ortaya konulmalı ve gerekli literatür taramasıyla desteklenmelidir. Tez konusunun tek bir cümle ile yansıtılması uygun olur. Bundan sonra, gerekli görülürse, tez konusunu daha anlaşılır duruma getirmek için ek açıklamalar yapılabilir. Tez konusu orijinal olmalı, daha önce yapılan tez çalışmalarıyla benzerlik göstermemelidir. Tezin konusunun ilgili Anabilim Dalı içeriği ile uyumlu olmasına dikkat edilmelidir.

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

3. Problem

Araştırma problem çözmeye yönelik bir süreçtir. Problemin çözümü ise mevcut durumdan istenen duruma ulaşmaktır. Konu belirlendikten sonra, araştırma konusuyla ilgili olarak çözülmek istenen problem belirlenerek, söz konusu problemi yaratan nedenler tanımlanmalıdır. Araştırma problemi; önemlilik (problemin çözümü ile sağlanacak yarar nedir?), yenilik (problem daha önce çözümlenmiş mi?) ve çözülebilirlik (problem yapılacak araştırma ile çözülebilir mi?) ölçütleri göz önüne alınarak seçilmelidir.

Tez önerisinde, araştırmanın temel problemi açık ve net bir şekilde ortaya konulmalıdır. Araştırma problemi, tam ve doğru bir cümle ile ifade edilmelidir. Problem alanı iyi tanımlanmalı, problem araştırılabilir düzeyde daraltılmalıdır. Problem, anlamlı bir çaba harcayacak kadar önemli olmalı, belirlenen problem ve önceki araştırmalar arasındaki ilişki açıkça tanımlanmış olmalıdır. Kaynaklarda benzeri çalışmalardan ortaya çıkan sonuçlar varsa, tezin bu duruma ne katkı/ilerleme sağlayacağı belirtilmelidir.

4. Amacı

Amaç, araştırma probleminin somut bir biçimde değişkenleri belirlenerek ifade edilmesidir. Tezin amacı, konunun neden araştırıldığının açık-seçik bir şekilde ortaya konulmasını ifade eder. Amaçta, araştırma sonunda elde edilecek sonuçlarla neyin hedeflendiği, ele alınan konuda nelerin araştırılacağı, tezin niçin yapılmak istendiği açık bir biçimde belirtilmelidir.

Tezin amacında, önce genel sonra gereksinim duyulan verilerin hangi değişkenlerden toplanacağını gösteren ayrıntılı (işlevsel) alt amaçlar belirtilmelidir. Genel amaç ifadeleri, giriş cümlesi niteliğinde olup, ayrıntılı amaçların topluca anlatımıdır. Alt amaçlar araştırmacının yanıtını aradığı soru cümleleri ya da sınamayı amaçladığı denenceler (hipotezler) şeklinde belirtilebilir. Araştırma soruları, tek bir değişkenle ilgili olabileceği gibi birden fazla değişkeni de kapsayabilir. Tezin birden fazla amacı olması halinde, her bir amacın ayrı ayrı açıklanması gerekir.

Tez önerisinde ayrıca, tezin amacı belirlenirken; tez çalışması ile varılmak istenen hedeflerin açık ve anlaşılır şekilde ifade edilmesine, amaçlar ve hedeflerin gerçekçi ve ulaşılabilir nitelikte olmasına ve belirlenen amaç ve hedeflerin ilgili anabilim dalının amaç ve hedefleri ile uyumlu olmasına dikkat edilmelidir.

5. Önemi/Beklenen Yararlar

Tezin önemi, konunun seçiliş nedenlerinin gerekçelendirilerek açıklanmasıdır. Burada, “neden başka bir konu değil de bu konu seçildi” sorusuna yanıt verilmelidir. Neden böyle bir araştırmaya ihtiyaç duyulduğunun açıklanması, araştırmanın önemini gösterir. Araştırmanın önemi, bir nevi araştırmacının kendi amacıdır.

Tezin önemi açıklanırken, tezin konusu ve amacı ile doğrudan ilgili çalışmalar analiz edilerek, bunların önerilen tez konusunu hangi boyutları ile ele aldığı ya da almadığı tartışılmalıdır.

Tezin önemi açıklanırken, tezin kuramsal ve uygulamaya yönelik yararlarına da yer verilmelidir.

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

Araştırmanın orjinalliği, tezin sonuçlarının teori ve uygulamaya sağlayacağı katkılar ya da getireceği yenilikler; tezin, yerel, ulusal veya uluslararası bir soruna getirebileceği çözümler, ülke ve bölgesel kalkınmaya sağlayabileceği katkılar; yeni tez projelerin üretilmesine temel oluşturabilme özelliğine sahip olup olmadığı hususları bu kısımda açıklanmalıdır.

6. Kapsam ve Sınırlılıklar

Tezin kapsamında, araştırılacak konunun neleri kapsayacağı (konu, yer ve zaman) belirtilir. Tez konusu ile ilgili olmakla birlikte tezde ele alınmayacak konular gerekçeli olarak, yeri, kaynak, zaman ve varsa maliyet sınırlamaları ve benzeri durumlar belirtilerek açıklığa kavuşturulur.

Sınırlılıklar araştırmacının yapmak isteyip de çeşitli nedenlerle yapamadığı durumların açıklanmasıdır. Araştırmada tez konusu ile ilgili olmakla birlikte tezin içinde ele alınmayacak bazı sınırlılıklar ortaya çıkabilir. Bu sınırlılıklar araştırmacının kendi bilgi, beceri ve olanaklarından gelebileceği gibi, problem alanı, araştırma amaçları, yöntem, zaman, varsa maliyet ve değişkenlerin kontrolüne bağlı sınırlılıklar şeklinde de olabilir. Burada, bu gibi durumlar belirtilerek açıklığa kavuşturulmalıdır.

7. Hipotezler

Probleme konulan geçici çözüme *hipotez* denir. Bilimsel araştırmanın hareket noktası hipotez kurmaktır. Hipotez(ler) tez önerisinin temelini oluşturur. Hipotez(ler), olaylar arasında ilişki kurmak ve olayları bir nedene bağlamak amacıyla tasarlanan önerme(ler); ortaya konan problemle ilişkili olarak yanıtı aranacak soru(lar)dur. Tezin hipotez(ler)i, yeni gerçeklerin tahminine olanak sağlamalı, probleme bir çözüm önermelidir. Öneriyi yönlendiren çeşitli alanlardaki gelişmeler değil, hipotez(ler) olmalıdır.

Olaylar arasındaki ilişkileri araştırırken çeşitli değişkenler (bağımlı-bağımsız) kullanılır. Hipotez(ler)in sınanması demek, olaylar arasında öngörülen ilişkilerin varlığının ya da yokluğunun araştırılması demektir.

Bu bölümde, araştırmanın hipotez(ler)i açıkça ortaya konulmalı, gerekçesi sunulmalı ve bu gerekçe son bilimsel kaynaklara dayanmalıdır. Hipotez(ler) sağlam bilimsel temellere dayanmalı, ilgili olduğu konuda önemli bir yeri olmalı, araştırma problemine yanıt verecek bir şekilde ifade edilmeli; açık, belirgin ve test edilebilir özellikte olmalıdır. Hipotez(ler)i test etmek için gerekli değişkenler ve bu değişkenler arasında öngörülen ilişkiler tanımlanmış olmalıdır.

8. Varsayımlar

Varsayım bir olayı ya da bir takım olayları açıklayabilmek için önceden kabul edilen ilkedir. Bir başka ifade ile deneyle kanıtlanmamış ancak kanıtlanabileceği umulan teorik düşüncedir. Bu bölümde tezin dayandırıldığı varsayımlar belirlenir ve ortaya konur. Varsayımlar problem, sınırlılıklar, yöntem ve araştırmaya temel alınan bazı kuramlarla ilgilidir.

9. Yöntem

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

Yöntem, “belli bir problemi çözmek için izlenen düzenli yol” şeklinde tanımlanabilir. Yöntem bölümünde “neyin nasıl yapılacağı”, tezin nasıl bir yol izlenerek hazırlanacağı hakkında bilgiler verilir. Bu bölüm önceki bölümlerden bağımsız değildir. Önceki başlıklarda araştırma soruları veya hipotezlerle somut bir şekilde belirtilenlerin nasıl inceleneceği tek tek anlatılır.

Araştırma yöntemi bir başka araştırmacının aynı çalışmayı gerektiğinde aynen tekrarlayabilmesine olanak sağlayacak kapsam ve ayrıntıda verilmelidir.

Tez önerisinin yöntem bölümünde; kavramsal çerçeve, evren ve örneklem, araştırma verileri ve toplanması ve verilerin analiziyle ilgili süreçler açıklanır.

9.1. Kavramsal Çerçeve/Araştırma Modeli

Bu bölümde, tez konusunun hangi yaklaşım ile hangi teori veya modele göre ele alınacağı belirtilmelidir. Seçilen yaklaşım ile teori veya modelin hangi gerekçelerle tercih edildiği açıklanmalıdır.

Diğer bölümlere göre daha uzun ve içerik olarak daha yoğun olan bu bölüm, tezin herhangi bir araştırma/inceleme değil fakat bilimsel bir araştırma/inceleme olduğunun da adeta kanıtlandığı yerdir. Kavramsal çerçevede, araştırmacının yaratıcılığı sergilenir.

Araştırmanın modeli (deseni), araştırma sorularına yanıt vermeyi ya da denencelerini test etmeyi güvence altına alan, verilerin araştırmanın amacına uygun ve ekonomik olarak toplanmasını ve çözümlenmesini sağlayan koşulların düzenlenmesidir.

Tez önerisinde çalışmada kullanılacak model, ayrıntılı ve gerekçeli olarak tartışılmalıdır. Seçilen araştırma konusuna bağlı olarak çalışılacak araştırma modeli değişebilir. Araştırmacı, amacına göre niteliksel ve niceliksel olmak üzere iki temel yaklaşımdan birini kullanabilir.

9.2. Evren ve Örneklem

Evren, araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği elemanlar bütünüdür. Örneklem ise, belli bir evrenden belli kurallara göre seçilmiş, evreni temsil yeterliği olan bir kümedir. Tanımlanan bir evrenden belli bir örnekleme yöntemi kullanılarak örneklem seçmenin mümkün olmadığı çalışmalar da söz konusu olabilir. Bu durumda araştırmanın katılımcılarının ya da deneklerinin “Araştırma grubu” olarak tanımlanması daha doğru olur. Araştırmacı, ekonomik, zaman ve kontrol güçlükleri gibi nedenlerle evrenin tümü yerine, evrenden yansız olarak seçilen örneklem üzerinde çalışmak isteyebilir. Evrenin tüm özelliklerini yansıtan bir örneklemin oluşturulması için kullanılacak örnekleme yönteminin (basit yansız örnekleme, tabakalı örnekleme, amaçlı örnekleme, vb.) ve öngörülen ya da hesaplanan örneklem büyüklüğünün araştırma önerisinde ayrıntılı olarak açıklanması gerekmektedir.

9.3. Veriler ve Toplanması

Tezdeki soruları yanıtlamak veya hipotezleri sınamak için gerekli verilerin hangi tekniklerle toplanacağı gerekçeleriyle belirtilir.

Araştırmada, hangi tür (olgusal, yargısal) verilerin, hangi kaynaklardan (belge, insan, diğer), hangi tekniklerle (belgesel tarama, gözlem, görüşme, deneme, örnek olay incelemesi vb.),

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

hangi araçlarla (anket, performans testleri, vb), kimler tarafından, ne zaman ve nasıl toplanacağı bu bölümde ayrıntılı olarak açıklanmalıdır.

Araştırma verileri anket, çeşitli performans ve psikolojik testler uygulanarak toplanacağı gibi, görüşme, gözlem, örnek olay incelemesi, vb. tekniklerle ya da çeşitli ortamlarda korunan dosya kayıtları veya bilgisayar ortamında saklanan bilgilerin incelenmesiyle de elde edilebilir.

Araştırmada kullanılacak veri toplama araçları, araştırmanın amacına göre geliştirilir yada daha önce kullanılmış araçlar kullanılabilir. Eğer hazır bir araç kullanılacaksa, bu aracın yapısına, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ve sonuçlarına, aracın uygulanma biçimine ilişkin açıklamalara yer verilmelidir. Araştırmanın amaçlarına uygun olarak kullanılabilen hazır bir araç bulunmuyorsa, geliştirilmesi veya uyarlanması gerekiyorsa, araç ile ilgili olarak yapılması planlanan geliştirme/uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin açıklamalar ayrıntılı olarak verilmelidir.

Bu bölümde verilecek bilgiler, verilerin toplanması sürecinde izlenen her adım bir başka araştırmacının bu veya benzeri bir araştırmayı aynen tekrarlamasını sağlayacak açıklık ve yeterlikte olmalıdır.

9.4. Verilerin Analizi (Verilerin çözümü ve yorumlanması)

Toplanan ham veriler, çoğu kez, toplandıkları şekliyle fazla bir şey ifade etmezler. Bunların nitel veya nicel analiz teknikleri kullanılarak çözümlenmesi ve yorumlanması gerekir. Bu nedenle ham verilerin nasıl toplanacağı kadar nasıl çözümleneceği ve yorumlanacağı da önceden belirlenmesi önemlidir.

Bu bölümde, araştırmada toplanan verilerin nasıl analiz edileceği, hangi (nitel-nicel/parametrik-parametrik olmayan) analiz tekniklerinin ve neden kullanılacağı, bu analizlerin mekanik mi yoksa bilgisayar ortamında mı yapılacağı, bilgisayar ortamında yapılacaksa hangi programların kullanılacağı ve sürüm numarası vb. bilgilerine yer verilir. Ayrıca verilerin analizinde kullanılacak istatistiksel tekniklerin neden tercih edildiklerine ilişkin gerekçeler kaynaklara dayalı olarak açıklanmalıdır. Kullanılacak teknikler, araştırma sorusunun cevaplandırılması veya hipotezlerin test edilmesine uygun olmalıdır.

10. Çalışma Planı/Takvimi

Bu başlık altında, tez için öngörülen taslak plan ve çalışma takvimi verilmelidir.

Taslak plan araştırma boyunca gelişerek değişecek olan plandır. Taslak planda, konu ile ilgili genel bilgilerin verildiği girişin ardından, kuramsal çerçeve, verilerin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler ve varılan sonuçlar ayrı bölümler ve başlıklar altında düzenlenmelidir.

Araştırma takvimi, araştırmanın önemli aşamalarının (literatür tarama, veri toplama aracının geliştirilmesi, ölçme araç/araçlarının uygulanması, verilerin analiz edilmesi ve değerlendirilmesi, raporun yazılması) yaklaşık ne kadar zaman alacağına ilişkin olarak hazırlanan takvimdir. Planda belirtilen her temel etkinlik için tahmini başlangıç ve bitiş tarihleri belirtilir. Süreler haftalık ya da aylık olarak gösterilebilir.

Araştırma takviminin hazırlanmasında, Enstitünün "Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi"nde tanınmış olan normal süre esas alınır.

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------

11. Kaynaklar

Tez önerisi ile ilgili olarak detaylı bir literatür taraması yapılmalı ancak, kaynak olarak öneri ile en fazla ilgili olanlar gösterilmeli ve bunlar içinde güncel kaynaklara da (son 5 yıl) önemli oranda yer verilmelidir. Tez önerisinin kaynakçası, Enstitü Tez Yazım Kılavuzu'na uygun hazırlanmalıdır. Kaynakçanın tez çalışması sürecinde geliştirileceği unutulmamalıdır.

12. Ekleri

Çizelge, fotoğraf, harita-kroki, anket, kavram açıklamaları gibi gerekli görülen bilgi ve belgeler tez önerisinin Ekleri olarak sunulabilir.

13. Diğer

Tezin hazırlanması sürecinde araştırma için “Etik Kurul Kararı” ve/veya resmi kurumlardan izin alınması gerekiyorsa, tez çalışmalarına başlamadan, bu kurullara başvuru için gerekli girişimlerin başlatıldığı belirtilmelidir. Tez önerilerinin onaylanması için sözkonusu kurullardan izin alındığının belgelenmesine gerek yoktur. Eğer tez için Etik Kurul izni gerekmiyorsa, bu bölüme ‘Etik Kurullardan izin alınmasına gerek yoktur’ ibaresi konulmalıdır.

Hazırlayan	Enstitü Sekreteri	Onaylayan	Yönetim Temsilcisi
------------	-------------------	-----------	--------------------